

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 160 Lei. | Negyed évre — — — 40 Lei.
Fél évre — — — 80 | Egyes szám ára — — — 3—
Nyilttér soronként 10 Lei.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendőek. Kéziratok nem adatnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Elmult az ideje annak,

hogyan megijedjünk, hogy térdet hajtsunk a tobzódó erőszaknak, elmult az ideje annak, hogy az alkotmányos törvényeket lábbal tipró „kiskirályok“ akaratának pojcái legyünk, hogy az egyéni és családi érdekeket istápoló, védő és szolgáló klikkek exponensei előtt a barmok türelmével kérődzünk, elmult az ideje annak, hogy azt higyjük, hogy az ország törvényeinek ereje megtörik a hitványságok, az aljasságok, az egyéni érdekeket szolgáló kártya-várak szilárdnak vélt, de pelyheként összeomló falain, elmult az ideje annak, hogy összetett kézzel, égre meresztett szemmel, jámbor óhajításokkal s az erőszakosságot sohasem tisztelő, de félszből respektáló csendes rezignációval nézzük, szemléljük, hogy az ország alkotmányos törvényeit éppen azok nem respektálják, akik hivatalva vannak annak érvényt szerezni, elmult az ideje annak, hogy a jogtalanul és erőszakosan osztogatott 25-öktől való félelemből szájunkra lakatot tegyünk, elmult az ideje annak, hogy stréberek, siberek, hamis uton való vagyombukottak, politikai ágensek, pártpolitikát szolgáló szemforgatók, faji és vallási uszítók, pénzért, anyagi előnyökért mindenre elszánt brigantik, barátot, testvért, tisztességet, becsületet felrugó „Niemandok“ a közéletben vezető szerepet játszanak, elmult az ideje annak, hogy az emberiség 70—80 százalékat kitevő tisztességes társadalom eltűnjön, hogy stréberek, kártyaspilerek, hazardőrök, kalandorok, senkik, álapostolok s a becsületes emberek báránybőrbe bujt haramiák, hamiskártyások, sipisták, lókötdők, tekergek, szipolyok, dologkerülő éhenkórászok, klikk-lovagok, érdekkriterek, finom, jól kivastalt nadrágu gazemberek, az igazságot lábbal taposó szubjektumok, a pénzzel és egyéb javakkal vesztegető haramiák, a Janus-arcu szemforgatók, orgazdák, tolvajok, vesztegők és megvesztegetettek, a mindenre kész banditák, a tisztességes társadalmat megtévesztő sötétlelkű indigénák, a pénzért mindenre kapható undoklelkű társadalmi hiénák, a gazember létükre is mások becsületében gázoló semmiháziak továbbra is felszinen legyenek, domináljanak.

Elmult az ideje annak, hogy a becsületes társadalom továbbra is tűrje, hogy sorai közé olyan emberek tolakodjanak, akiknek fogalma sincs az emberi becsületességről és akik azt sem tudják, hogy a háboruban elesett 15 millió értékes embertestvérünk életfeláldozása nem ő értük s hitványsággal s minden igazságot tipró gazemberségekkel tüzdelt létükért, fennmaradásukért történt, elmult az ideje annak, hogy az emberszereteten és az egymás fajtát és vallását tisztelő megértésen alapuló szellemi magasabbrendűség porba hulltan az aranyborju körül táncoló agyafurt hitványoktól féljen s ne merje kimondani, megírni az igazat.

De eljött már az ideje annak, hogy az or-

szág konszolidációját akadályozó, veszélyeztető fentebb jelzett elemektől a köz- és magánélet megtisztuljon. Eljött az ideje annak, hogy az ország szentesített törvényei minden vonalon, mindenkiel szemben egyformán érvényre jussanak. S főleg eljött az ideje annak, hogy a vtlágháborútól annyit szenvedett emberiség lássa, érezze, tapasztalja azt, hogy a törvénytisztelet, a jog, az igazság újra urrá lett felettünk s a becsületes „szegénység“ megbecsültebb, előbbrevalóbb a bünös, meg nem engedett uton és módon „gazdagsággá“ lett gazemberségnél.

És végül eljött az ideje annak, hogy minden vonalon a törvénytelenégeket, igazságtalanságokat, gazságokat a multakban és a jelenben is elkövetőket kiráncigálják biztosnak vélt s arannyal, összeköttetésekkel bástyázott félszkeikből s a törvény igazságos, sujtó kezébe adják. Eljött az ideje mindazoktól számon kérni mindazt, amit a fennálló törvényekkel, rendeletekkel és az emberi becsületes lelkiismerettel össze nem férő felfogásokkal szemben önzésből, gazdagodási vágyból, haszonlesésből, hatalmi túltengésből elkövettek.

Az a kormány, amelyik ezt megcselekszi, az a társadalom, amelyik ezt követeli s azok a végrehajtó szervek, akik ezt elősegítik nemcsak általános emberi szempontokból, hanem az ország konszolidációjának, becsületének, hírnevének, a jog, törvény és igazságba vetett immár veszendőbe ment hitének is óriási szolgálatot tesznek.

Tettekben meg nem nyilatkozó üres frázisokkal, ígéretésekkel s a bünösöknek a közélet fórumain való meghagyásával, a köz- és magánélet tisztatlanságait továbbra is elnéző nembánomsággal az ország népeinek megelégedését, a konszolidációt, a gazdasági, pénzügyi és kulturális téren való felvirágozást semmiesetre sem lehet szolgálni, elérni.

Az új kormánytól, az új szenátoroktól és a törvényhozás új képviselőitől várja az egész ország népe a minden téren való jobbulást, megújodást és a mindenekre jótékonyan kiható, megelégedést szülő jog, törvény, igazság és tiszta erkölcsök valódi uralmát, mert: „Minden ország alapköve a tiszta erkölcs, mely ha elvész, Róma ledől s rabigába görbed.“

ifj. Szántó Károly.

A hunyadmegyei magyarság a szászvárosi ref. Kún-kollegiumért.

A hunyadmegyei Magyar Párt nagyjelentőségű gyűlése.

A hunyadmegyei Magyar Párt nagyválasztmánya f. hó 13-án, vasárnap délután fél 4 órai kezdettel tartotta meg rendes ülését Cs. Lázár László elnökletével. A gyűlés fontosságára való tekintettel teljes egészében közöljük a gyűlésen résztvettek névsorát.

Jelen voltak: Cs. Lázár László, dr. Martonossy György, dr. Leitner Mihály, dr. Isse-

kutz Gergely, dr. Szócs Gerő, Balogh Dezső, dr. Apáthy Árpád, dr. Schulhof Zsigmond, dr. László Lázár, Kovács Lajos, dr. Glück Ede, Gáspár Sándor, Szemenyi István, Szombatfalvy Sándor, Bencsik Zsigmond, Bitay Béla, P. dr. Imets Károly, Balogh Géza, dr. Schuller Frigyes, Kovács László, K. Szabó János, Kásler Ádám, Kásler Antal, Simon Imre, Kovács Károly, Vass Dénes, Dolcsig János, Várhegyi Elek, Segesdy Árpád és Bubernik Miklós, Déváról, Bota Sándor Bácsiból, Ráckövy Arthur, Martonossy István, Nemes György Berekszóból, Csósz Gábor, Barcsay Tibor, Demeter Samu Alpesterből, Sente Béla és Lajos, Brády Elemér, Marosbrettyéről Markotsán Miklós, Filep Albert, Barcsay György Haróból, dr. Kászonyi Alajos, Fekete Károly, dr. Nagy Gyula Hátszegről, Ocskay István, Szabó György, Esch Jacob, Kiss József, Juhász Izidor Piskiről, Sándor Béla Russról, dr. Cseh Andor, Bikkfalvy Árpád, Cseh László, Ferenczy József, Buda Béla és Reisenhoffer Lajos Vajdahunyadról.

Amint a névsorból is látható, Szászváros magyarsága nem volt képviselve a gyűlésen. Ennek oka az, hogy a gyűlésre hívó távirat óriási késedelemmel kézbesítettett a magyar párt helyi tagozatának, úgy, hogy fizikai lehetetlenség volt a gyűlésen megjelenni, holott e gyűlés tárgya elsősorban minket szászvárosi magyarokat érdekelt legjobban. A gyűlés lefolyásairól a „Hunyadvármegye“ a következőket írja!

Cs. Lázár László a hunyadvármegyei Magyar Párt nagynevű elnöke nyitotta meg az ülést és üdvözölte a megjelent választmányi tagokat, mely után mély érzésű beszéd kíséretében ismertette az ülés rendkívüli fontosságát, mely a szászvárosi ref. Kún-kollegium további sorsa felett kell határozzon. Előadta, hogy a collegiumot az a veszély fenyegeti, hogy új modern épületétől is meg kell válnia, amelyet anyagi fedezet hiányában képtelen továbbra is fenttatarzni. Megjelöli az egyetlen módott, amely a további fenttartást egyedül teheti lehetővé, apellál a magyar társadalom áldozatkészségére, mely a multban is, nem egy esetben statuált követésre méltó példát. Tekintve pedig, hogy a ref. egyházkerületi közgyűlés végérvényesen még nem döntött a collegiumi épület eladása tárgyában, szükségesnek tartja a hunyadvármegyei magyarság állásfoglalását még e közgyűlés előtt tisztázni, melynek döntő szerepe lesz a végleges határozat meghozatalánál. Örömmel állapította meg, hogy a magyar áldozatkészség a collegium fenttartását illetőleg már is megnyilvánult, amennyiben ifj. Bordeanx Pál párttag önként 20000 leues adománnyal járult hozzá a gyűlés megkezdéséhez és elvállalta két növendék taníttatását és tartását azok teljes felneveltetésükig. Ifj. Bordeaux Pál nemes emberi szívre valló ajánlatát nagy lelkesedéssel és köszönettel fogadta a választmányi ülés, kidomborítva jegysőkönnyileg is az adakozó ragyogó például szolgáló jóté-

konyságát. Hasonló hálás köszönettel vette a választmány az elnök azon bejelentését is, hogy dr. Barcsay Andor volt dévai képviselő szintén a első között 10000 leut adományozott a nemes célra.

Az elnöki megnyitó után Simon Imre segédlelkész a szászvárosi ref. kollegium emlékkönyvéből felolvasta a kollegium fennállásának szükségességét és négy évszázados fennállása alatt a nemes adakozók névsorát.

Dr. Schuller Frigyes ismertette a Magyar Párt dévai tagozatának a Kún-kollegium további fenttartása mellett hozott erős érvekkel indokolt javaslatát. Dr. Martonossy György, ki a választmányi ülést páratlan odaadással, lelkes munkával készítette elő, hosszabb buzditó beszéd kíséretében olvasta fel a vármegyei Magyar Párt elnökségének határozati javaslatát és kérte annak elfogadását. A választmány kitörő egyhangú lelkesedéssel tette magáévá az indítványt, melyet az elnök ilyen értelemben enuniciált.

A közel négy oldalú remekül megkonstruált indítvány kimondja, hogy vármegyénk magyarsága tántoríthatatlanul ragaszkodik a Kún-kollegium további fenttartásához s bár érzi a mérhetetlen felelősséget, mely a kulturintézmény fenttartása tekintetében terheli, mégis a megpróbáltatások nehéz napjaiban is hű akar maradni az őstől öröklött szellemhez, midőn a magyar génusz egyik elárvult hajlékát anyagi erejét meghaladó áldozatkésséggel újból megnyitja a magyar kulturát szomjazó ifjuság számára. Részletesen foglalkozik a fenntartás módozataival, számolva az előre látható jövedelmekkel és kiadásokkal és végül indítványozza a vármegyei magyarság körében egy széles alapokra fektetett gyűjtés megindítását, mely a nehéz anyagi viszonyok mellett egyes egyedül teheti lehetővé a magyar nyelv nyomorgó kultur hajlékának a megmentését.

Az indítványhoz dr. Apáthy Árpád emelkedett szavakkal járult hozzá s az érvek erejével támasztotta alá a hunyadvármegyei magyarság kiváltságos döntési jogát a Kún-kollegium további sorsát illetőleg. Indítványozza, hogy a határozat már a közel napokban a választmányi ülés kiküldöttjei részéről személyesen nyujtassék át a Magyar Párt elnökségének és Erdély református püspökének. Az ülés egyhangú lelkesedéssel járult hozzá dr. Apáthy Árpád indítványához.

Ugyancsak egyhangú határozattal csatlakozott a választmányi ülés Cs. Lázár László elnök azon indítványához, hogy a felekezetek egyházi főhatóságai kéressenek fel egy felekezeti iskolai értekezlet összehívására, melyen az egyes felekezetek a közös magyar nyelv és kultúra megvédése és megerősítése céljából megállapodást létesítsenek, hogy mindazon községekben, ahol 2 vagy 3 féle magyar felekezeti iskola van és azok a magyarság áldozatkésségének tulterheltsége folytán veszélyeztetve vannak, egységesítsenek.

Végül dr. Martonossy György meleg lendületes beszédben hívta fel a jelenvoltagekat, hogy a minden szónál szebb tettekkel mutassák már most meg a magyar kultúra érdekében áldozatkésségüket és átérzve azt a mérhetetlen erkölcsi felelősséget, mellyel az ntókornak tartoznak, adomány jegyzéseiket már most a gyűlésen kezdjék meg, hogy az áldozatkésség foka a kolozsvári ref. egyházkerületi közgyűlésen dokumentálható lehessen. Dr. Martonossy szívéhez szóló közvetlen szavai meleg visszhangra találtak. Már a gyűlésen az alábbi jegyzések történtek: Déváról: Dr. Apáthy Árpád 10000, dr. Martonossy

György 5000, Dolcsig János 3000, Balogh Géza és Balogh Dezső egyenként 2000, Bubernik Miklós 2000, Szemenyi István, Bencsik Zsigmond, Szombatfalvy Sándor, Kovács Lajos, dr. László László, dr. Csösz Gerő, Kovács László, Simon Imre 1000—1000 leu. Vass Dénes, K. Szabó János 500—50 leu, Várhegyi Elek 300 leu, Kásler Ádám 100 kgr. buza. Azonkívül 1926. IX. 1-től 10 éven keresztül: Dr. Leitner Mihály évi 2000, dr. Schulhoff Zsigmond 1000 leu. Lapusnyakról: Cs. László László 10000 leu. Vajdahunyadról: Buda Béla 5000, Bikfalvy Árpád 4000, dr. Cseh Andor 2000, Ferencz József, Reisenhoffer és Reibly cég 1000—1000 leu. Piskiről: Ocskay István, Szabó György 5000, Kiss József 1500, Juhász Izidor 1000 leu. Alpestesről: Barcsay Tibor 5000, Csösz Gábor 2000, Demeter Samu 100 kgr. buza és Pap P. 50 kgr. buza. Bácsiban: Botha Sándor 2000 leu. Algyógyról: Lukács Ferenc 5000, Fábrián Lajos 2000 leu. Haróból: Filep Albert 1000, Markotsan Miklós 500, Barcsay György 500 leu. Berekszóból: Ráczkövy Arthur, Martonossy István és Nemes György 500—500 leu.

Cs. László László elnök a jegyzések megtörténte után az áldozatkésség várákozáson felüli megnyilatkozásáért köszönetet mondva, a gyűjtő iverk tulajdonosait további lelkes, sikeres munkára serkentve, a választmányi tagok hosszantartó éljenzése közben a történelmi jelentőségű ülést berekesztette.

* * *

Bármennyire is sajnáljuk, hogy nem lehetünk jelen e gyűlésen, azt mégsem mulasztjuk el, hogy kijelentsük, hogy a szászvárosi magyarság teljesen azonosítja magát a gyűlés szellemével és határozatával s amikor a „Szászváros és Vidéke“ a fenti gyűlés lefolyásáról tájékoztatja a helybeli és környékbeli magyarságot, kéri, hogy áldozatkésségéről tegyen fényes tanúságot. Kiki saját anyagi és erkölcsi erejéhez mérten támogassa a nemes célt. A „Szászváros és Vidéke“ hűen be fog számolni az adományokról és az adakozások eredményeiről. A helybeli magyar párt vezetősége meg fogja találni a módot arra, hogy minden egyes tagját ez irányban külön is felkeresse.

ifj. Szántó Károly.

Szenzációs római korabeli lelet Szármiszegetuzán.

Dr. Roska Márton archeológus és Mallász József muzeumigazgató jelenlétében bontották ki a római korabeli szárkofágot.

Mint mult számunkban megemlítettük, még ez év május 20-án szenzációs leletre bukkantak Szármiszegetuzán. Egy odaváló Pován nevű gazdálkodó házat akart építeni és midőn házának pincéjét ásták, egy hosszú kődarabba ütközött a parasztnak csákánya. Azonnal értesítették a hatóságokat, akiknek közbenjárására, a választások miatt egy kissé elkésve, csak f. hó 7-én szállott ki dr. Roska Márton országos hírű archeológusunk és praehistorikusunk a Comisiunea Monumentelor Istorice Cluj intézkedésére Mallász József dévai muzeumigazgató társaságában.

Már a kora reggeli órákban kezdetét vette mintegy 8—10 munkással a munka. A szárkofág 2 méter 40 cm. hosszú és egy méter 10 cm. széles volt és megállapítást nyert, hogy aranyi kőzetből (piros terméskőből) volt faragva. Tekintettel erre a körülményre, hogy

az egész ilyen nehéz anyagból van, a fedél leemelése mindenesetre sok munkába került. Egyébként a szárkofág alja egy téglányalaku kivált kő, a fedele pedig három kiemelkedéssel bíró faragvány, amelynek két két szélén nem egészen kifaragott oroslánok foglalnak helyet.

A szárkofág alja félig vízzel volt telve s csak a víz eltávolítása után lehetett észrevenni az emberi csontváz darabokat. Azonban, tekintettel arra, hogy a halott észak fel fordulva feküdt a szárkofágban, mivel a szárkofág déli oldalán egy párnaszerű emelkedés van faragva benne, megállapítható volt mindjárt egyszeri látásra, hogy a csontok nem eredeti helyükön feküdtek. A koporsó belsejében találtak egy pár női fülbevalót aranyból, egy darab aranylemezt és három darab mintegy 10—15 cm. magasságu agyagcsuprot. A szárkofágon kívül pedig másik két agyagcsupor, egy agyagból való mécses és üvegdarabok kerültek elő. Emlékkövet a szárkofág mellett nem találtak, úgy látszik, azt már régen elmozdították onnan, vagy egyáltalán nem is volt, azonban az előbbi feltevés inkább megállja a helyét.

A leletek összesége tehát azt mutatja, hogy a szárkofágban egy előkelőbb római nő volt eltemetve. A tudományra nézve mindenesetre előnyös ez a lelet, mivel ez egyike a legépebben előkerült szárkofágoknak.

Érdekes dolog és megemlítésre méltó, hogy az előkerült arany értéke mintegy 400 leu s a paraszt, akinek a birtokán találták, 25000 leut kér érte. Addig tehát, amíg a megegyezés létre jön s a hunyadmegyei muzeum szármiszegetuzai fiókjában a leleteket elhelyezhetik, a szárkofágot a tulajdonos kertjében fogják őrizni, a leleteket pedig a község házában, mint leleteket.

Hát ez mi?

Lapunk zártakor értesültünk, hogy a helybeli ref. Kún-kollegium elemi iskolai vizsgáin a tanfelügyelő képviselőjében megjelent Cretu Niculae helybeli román elemi iskolai igazgató-tanító a pedagógiai terén korszakalkotó ujitást hozott be. Ugyanis a vizsga során a 4—5—6—7 elemistáknak három kérdést íratott fel a táblára, amelyre a gyermekeknek írásban kellett megfelelniök.

1-ső kérdés.

A ref. egyház részéről jelenvolt Bodor János és Gergely Ferenc ref. lelkészek tiltakoztak az ily kérdések feltétele ellen, ennek dacára a gyermekek elvégezték írásbeli feladataikat, amelyeket ott nyomban fel is olvastak.

A feleleteket a tanfelügyelő-helyettes magához vette s elvitte.

A feleleteket nem ismerjük, de bátran állítjuk, hogy azt, amit a pedagógia terén ily szokatlan formában „megtudni“ kívánt az inspektorátus, nem találta bennük.

Mi, akik jól ismerjük már a ref. Kún-kollegium elleni hadjárat minden „célzatosságát“ s azokat a rugókat is, amelyek az ősi iskola fennállása ellen oly kitartó buzgalommal működnek, e helyen is kérjük, hogy valahol a nagyvilágon tettek-e még fel elemi iskolásoknak „ilyen“ kérdéseket. E kérdésekben is benne foglaltnak a magyarság ellen oly buzgón hangoztatott irredenta vádak.

Az iskola előjárósága az esetet felsőbb hatóságának jelentette. Nemcsak a magyarság, hanem szélesebb körökben is kínos felütést keltett a vizsgáztatás e módja.

NAPI HIREK.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter a puji járásbíróshoz segédbírónak nevezte ki Viorel Alamoreant

— **Áthelyezés.** Dimitrie Ivancianu vizaknai járásbíró az igazságügyminiszter a dévai törvényszékhez helyezte át. A törvényszék I-ső szekciójában nyert beosztást.

— **Detasálás.** Popovics József brádi főszolgabíró, ki a belügyminiszter rendelete szerint pár héttel ezelőtt a belügyminiszteri szolgálat alól felmentetett és főszolgabírói állását ismét elfoglalta, egy, a napokban érkezett újabb rendelet értelmében, szolgálattételre újra a belügyminiszteriumba rendelték be.

— **Bírósági szünet.** A dévai törvényszék bírósági szünete f. évi július hó 15-én kezdődik és tart f. évi szeptember hó 15-ig, mely idő alatt csak a rendeletek értelmében sürgőseknek minősített ügyek nyernek elintéztést.

— **Déván iparosok bankja alakul.** Az Iparosok Bankja Részvénytársaság Déva alapítótagjainak f. hó 8-án tartott értekezletén határozatba ment, hogy ezen bank alapítási további teendőinek irányítása és vitele (az eddigi begyűlt összeg gyümölcsözőleg el is lévén már bankba helyezve) saját kebelük-ből alakul egy szűkebb 7 tagból álló bizottság Becker Károly tagtárs elnöklete alatt működését azonnal megkezdvén — bizalommal kérik iparos kartársaink mindenikét, de különösen azon urakat, kik eddig bármiféle okból is elmulasztották volna jegyzéseikkel saját jólfelfogott érdekeiket támogatni — siessenek jegyzéseiket Ujváry, Becker, Laufer V., Minorits, Chinda, Spák uraknál elhelyezett iven — avagy vásár- és ünnepnapokon d. e. 10—12 órák alatt az ipartestületnél levő Grünwald-féle kirendeltségnél lejegyezni.

— **Lemondás a dévai tanácsban.** Dr. Pop Iustin szenátor, az ügyvédi kamara dékánja és Perian Péter volt tb. főszolgabíró városi tanácsosi állásairól lemondtak és ezen elhatározásukról írásban értesítették Oprea Mircea polgármestert. A városi tanács a lemondást tudomásul vette és helyükbe a póttagok közül sorrend szerint következő Bubárnik Miklós és Muntean János tagokat hívta meg.

— **Munkában a rendőrség.** A helybeli államrendőrség ez évben is nagy buzgalmat fejtett ki abban, hogy a nyilvános helyeken való tiltott szerencsejátékokat szétugrassa. Megirtuk, hogy a minap egyik kávéházban egy kis „parázs makaózást” akadályozott meg a rendőrség, lefoglalván a bankot. Az elmúlt héten egy másik kávéházban egy karametli bankot foglalt le Rosca rendőrkomiszáros. Jól tudjuk, hogy a hazardjátékok elleni szigorú törvények és rendeletek dacára is voltak és lesznek kártyacsaták, hiszen a rendőrség nem lehet mindenütt és állandóan a sarkában a játékosoknak. Mindenesetre dicséret illeti meg rendőrségünket, hogy e téren is szigorral jár el. Ez azonban — sajnos — a szenvedélyes játékosokat nem riasztja vissza a szerencse zöld mezőnyéről s amíg jólelkű bankárok és izguló „palik” lesznek, nem hal ki a játékszenvedély. Lapunk egyik rovatvezetője most készül kiadni a zöld-asztal körül szerzett bőséges és tanulságos tapasztalatait. Városunk közönségének érdekes olvasmánya lesz ez a kis füzet.

ERZSÉBET MOZI a „TRANSSYLVANIA“-ban.

Ma vasárnap június hó 27-én
délután 4³⁰ és este 8³⁰ órakor

MAE MURRAY

Amerika legbájosabb szőke táncművésznője

A párisi baba

vagy: **Az eladó leány**

című szenzációs társadalmi dráma főszerepében.

(Hogyan lehet férjhez menni.) Továbbá:

ZIGOTTO

stb. stb.

— **A Magyar Kaszinó könyvtárosa** tisztelettel kéri mindazon kaszinó- és könyvtárpártoló tagokat, kiknél könyvtári könyv van, hogy azokat legkésőbb július hó 3-án, szombaton a rendes könyvtári órán adják be. Akik eme felhívásnak e jelzett napig nem tesznek eleget, lefizetett biztosítékuk terhére és veszélyére cselekszenek.

— **Meghívó.** A Kún-kollegium elemi iskolájának f. hó 29-én d. u. 4 órai kezdettel, a kollegium rajztermében tartandó évzáró ünnepélyére iskolánk élete és működése iránt érdeklődő igen tisztelt közönséget szeretettel meghívjuk. Az ünnepély műsora: énekek, versek, alkalmas szindarabok stb. Költségeink fedezésére és egy létesítendő jutalmazási alap javára mérsékelt perselyadományokat hálás köszönettel fogadunk. Igazgatóság.

— **A sétakert elhanyagoltsága.** Kevés városnak van olyan szép fekvésű és nagy-kiterjedésű fenyvessel is bíró sétakertje, mint Szászvárosnak. Sajnos, a városi polgárságnak eme üdülő, felrisszülő helye a rég multakban ép úgy, mint ma mindig mostoha gyermeke volt a városnak. A sétautak elhanyagoltak, a virágos ágyások nem nyujtanak kellemes látványt, az utak nincsenek kavicsolva, jókarban tartva, seperetlenek, szemetesek. Pad ts kevés van. A sétatéri vendéglő alacsony, rozoga, fedett tánc-szinje kicsi, korhadt, a vendéglő előtti árnyas térség kavicsozatlan, sáros, szemetes s bizony az oda állított asztalok üresen merednek az odavetődőkre, pedig Müller vendéglős jó hideg ételekkel, zamatos tordai „Lux” sörrel várja őket. Jó volna, ha a város-szépészeti alapból jobban gondoznák ezt a szép helyet, úgy szintén az által, hogy gyermek játszóteret, hintákat stb. stb. létesítenének nagyobb látogatottságot teremtenének. Egy kut szintén előnyére válnék e szép helynek. Felvetjük az eszmét, nem volna-e helyes, ha a város 10—15 évre bérbe adná a sétakertet olyannak, aki azt előirásos módon gondozná? Ennek fejében szedjen a város által megállapított csekély belépődíjat, kapja a vendéglő bérletét s jogot nyerjen árusító sátrakat felállítani s nyári mulatságra kiadni a tánchelyiséget. Még visszatérünk e tárgyra.

— **A hadirokkantak hetvenöt százalékos vasuti kedvezményt kaptak.** Bukarestből jelentik: A kormány tudvalevőleg elhatározta, hogy behatóan foglalkozik a hadirokkantak és hadiárvaik kéréseivel és azok teljesíthető részének eleget tesz. A rokkantak utazási kedvezményét úgy oldották meg hogy az I. O. V. által kiállított rokkantigazolványok minden más okmány nélkül het-

venöt százalékos utazási kedvezményre jogosítják a rokkantakat. Ezen rendelkezés a mai nappal lép érvénybe. Az I. O. V. ezzel kapcsolatban új igazolványokat fog kiadni, amelyben feltünteti a kocsiostályt is.

— **Kivonják a vörös százeuseket a forgalomból.** A Banca Nationala 111227. számú rendelete értelmében f. hó 1-ével kivonják a forgalomból az 1917—1919. háborus években készült, úgynevezett vörös százeuseket. E százeuseket a Banca Nationala és fiókjainál lehet a fenti határidőig beváltani. Ügyeljünk tehát, mert elsejétől kezdve a vörös százeusek nem érvényesek.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL*)

Tekintetes Szerkesztőség!

Kérjük alanti közérdekű cikket a „Szászváros és Vidéke” f. évi június 20-iki számában megjelent „A Hangya szövetkezet t. tagjaihoz” című hír közleményre válaszként leközölni.

A Hangya igazgatósága aláírással mult számban egy hír közlemény jelent meg, melyben konkolyhintő felelőtlen egyénekről, névalírással nélküli röpivekről, rendkívüli közgyűlés összehívásáról beszél, amire nézve kijelentjük, hogy ezen állítás egytől-egyig valótlan.

Vagy talán azért neveznek bennünket konkolyhintő felelőtlen egyéneknek, mert mint érdekelt üzletrésztulajdonosok meg merjük mondani, hogy a Hangya ügyvezetésével nem vagyunk megelégedve? Vajjon mi vagyunk-e felelőtlen egyének, akik a meglévő üzletrészeinken kívül még kétszeres összeg erejéig vagyunk felelősek az esetleges károkért, vagy pedig az ügyvezetés?

Rendkívüli közgyűlés összehívása? Névalírással nélküli röpivek? Ez igazán kinevetni való állítás.

Mindössze ennyi történt: Mivel az üzletrésztulajdonosoknak egy számottevő része a Hangya ügymenetével nincs megelégedve, melyre nézve a legutóbbi közgyűlésen is néhányan kifejezést adtunk, elhatároztuk, hogy üzletrészeinket felmondjuk s hogy ne kelljen annyi okmányt kézzel írni, ehez készítettünk nyomtatvány űrlapokat, minek következtében 141 üzletrésztulajdonos 496 üzletrészt felmondott, mert 3 év alatt egyáltalán semmi osztalékot a befizetett üzletrészek után a „Hangya” nem adott, sem vagyoniilag nem gyarapodott, már pedig 105.000 leu kamatmentes pénzzel azt jogosan elvárhattuk, mert ha csak 12 %-os kamattal ezt az összeget bankba tettük volna, 3 év után a kamatok kamatával 148.948 leu tőkénk van.

Kérdjük tehát, ilyen vezetés mellett van-e célja a szövetkezeti boltnak? Ugy hisszük, mindenki elfogulatlanul a mi álláspontunkat fogadja el. Mert legyen az bármilyen intézmény, ha abból senkinek haszna nincs, miért kell azt mégis, még rizikó mellett is fenn tartani?

A kezdet-kezdetén az üzletvezetést a boltosra kellett volna bízni, aki biztosítékot tett, nem pedig a kereskedelemhez semmit nem értő és biztosítékkal nem rendelkező egyénre.

Különben mi a szövetkezet további fenn tartása vagy fenn nem tartásával nem törődünk, hanem mi csak a pénzünket akarjuk visszakapni, hogy azt hasznosabb helyen helyezzük el.

Tisztelettel:

Több üzletrésztulajdonos.

*) Közérdekű felszólamlásokat e rovat alatt díjtalanul közlünk. A felelősség a beküldőt terheli. Szerk.

Cenzurat de către Prefectura jud. Hunedoara:
Dr. Maniu, subprefect.

Köszönetnyilvánítás.

Néhai Stern Adolf, volt szászvárosi főrabbi özvegye, testvérei és összes rokonai ezúton mondanak hálás köszönetet jóakaróiknak, kik nagy gyászuk nehéz napjaiban velük éreztek.

Sok nagyérdemű testület és sokan egyesek is oly nagy számban kerestek fel vigasztaló szavakkal és vettek körül bennünket szerető gondoskodással, hogy teljesen lehetetlen ezért mindegyiknek egyenként külön-külön kifejezni köszönetünket.

Mindazon által, mint olyanokat, kiket különösen illet meg szívünk hálája, ki kell emelnünk a fájdalomunkban osztozott t. hitközségeket és ezek közül első helyen a szászvárosi hitközséget, amely minden kívánalmat feltűlmutató áldozatkészséggel intézte a megboldogult végtisztességét. Ki kell emelnünk még a szászvárosi hitközség mélyen tisztelt urasszonyait, kik egytől-egyig kivétel nélkül mellettünk állottak és megtettek mindent nagy fájdalomunk enyhítésére.

Köszönet és hála érte a jó és nemes lelkűk mindegyikének!

A gyászolóik.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Névtelen levelekre nem válaszolunk, kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizető. A városi lovak mikénti csereberéjét igazán nem kísérhetjük figyelemmel, tessék személyesen érdeklődni a városgazdánál. A tisztviselő tűzi- és dongafa ügyében ugyanott. A patak és vasut melletti legelő, az állatoknak árnyékot szolgáló partvédő jegenyefái levágásának okairól és körülményeiről is érdeklődni fogunk.

M. J. Déva. A muzeum évi jelentését kaptuk, köszönjük.

Bökös József Lozsád. Aktuálitásából sokat vesztett s lapunk keretéhez mérten igen terjedelmes cikke ügyében szíveskedjék minket felkeresni. Szóval többet.

— **Inspekción e héten** (június 28. reggel 6 órától július 5. reggel 6 óráig) a Főtéren lévő Graffius-féle gyógyszer-tár tart. — Éjjeli csengő működik.

— **A hollandiai „aranyeső“-t**, mely az F. M. Stapper amsterdami cégtől származik a beltűgyminiszter az egész ország területén tiltotta.

Egy jobb házból való fiu tanulól felvétetik. Cim: Szöllőssy tüvegkereskedés, Orăștie. 183 3-3

Egy rikkancs-fiu vagy leány, aki hirdapok utcai elárusítását vállalja, azonnal felvétetik a magyar papirkereskedésben.

Jó házbért fizetek egy 3 szoba, konyha s esetleges melléképületekből álló lakásért. Szerződést több évre kötök. Bővebbet e lap szerkesztőségénél. 193 1-3

A kolozsvári közkedvelt, kitűnő zamatu **Czell-féle**

„Ursus“ és „Hercules“ sörök

Szászvároson

és környékén is mindenütt kaphatók.

Szászváros és környéke főraktára:

Kartmann Mihály

Országut (Preisich-ház).

A helybeli 184 3-6

CENTRAL vendéglőben eme elismert sörök jégbehűtöten, naponkénti friss csapolásban palackokban és poharanként kaphatók!

Boltberendezés: Állványok, pult, lisztes-ládák s egyéb apróságok olcsón eladó. — Cim: Kniesl Fülöp Orăștie, Str. Augustin Bunea No. 5. 188 2-2

Szászvárosra érkező vonatok menetrendje:

Érvényes 1926. május 15-től.

Tövis felől érkezik:

Személyvonat	1 óra 30 p.-kor (éjjel)	
Gyors	1 " 57 "	
Vegyes	6 " 59 "	csak Piskiig
Személy	8 " 12 "	
Gyors	8 " 30 "	
Személy	17 " 53 "	

Arad felől érkezik:

Személyvonat	2 óra 58 p.-kor	
Gyors	4 " 46 "	
Vegyes	5 " 24 "	Alkenyérig
Személy	10 " 59 "	
Személy	19 " 47 "	
Gyors	21 " 44 "	

Express vonatok:

Arad felől érkezik	10 óra 38 perckor
Tövis " " "	19 " 52 "

Ezen vonatok Szászvároson nem állanak meg.

Vonatjáratok a megyében:

Déváról indul Tövis felé:	gyors	személy
	4:06	9:41
	21:05	18:32
Déváról indul Arad felé:	9:16	9:40
	2:40	19:07

Piski—Vajdahunyad.

Piskiről indul	4:33, 16:10, 21:20, 11:15, 7:05
Vajdahunyadról indul	0:37, 5:47, 8:05, 14:10, 15:70

Piski—Petrozsény.

Piskiről indul	4:40, 10:40, 21:40
Petrozsényből " "	5:03, 14:45, 22:01

Alvinc—Nagyszeben.

Alvincről indul	4:23, 12:10, 17:30
Szebenből " "	3:40, 12:20, 19:30

Alkenyér—Kudzsir.

Alkenyérről indul	1:45, 5:20, 12:30, 20:30
Kudzsirről " "	2:42, 6:50, 16:20, 23:32

Figyelem!

Figyelem!

Műhímszési

185 3-3

tanfolyam!

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy **július hónapban** egy kéthetes nagy műhímszési tanfolyamot nyitunk.

A tanfolyamon, amely ingyenes lesz, résztvehet mindenki, aki eredeti karikahajós **Singer** féle varrógéppel rendelkezik, vagy akik ez alkalommal cégünkől varrógépet óhajtanak vásárolni.

A vásárolt varrógép

ára 30 havi

részletben törleszthető le.

Beiratkozni és bővebb felvilágosítást nyerni alant jegyzett cégünkönél lehet. Tisztelettel:

Societate pentru comercial cu mașini de cusut „SINGER“

BOURNE & Comp.

fiókja Orăștie, Országut.

A legjobb, a legzamatosabb sör a

Tordai sörgyár Részvénytársaság söre.

Nagyban és kicsinyben kapható a Schuleri Frigyes szeszgyár Rt.-nál Orăștie

??

A

??

Schuleri Frigyes szeszgyár Rt. ajánlja:

elsőrangú likőr-különlegességeit, továbbá mindenféle pálinka-, rum- és borpárlatait, ugyyszintén a kiváló zamatu küiküllömenti **fajborait**

:-: hordókban és palackokban :-:

A „Tordai sörgyár Rt.“ söreinek a híres „LUX“ sörnek is főnagyraktára.

186 3-16